

**Nasjonalparkstyret
for Femundsmarka
og Gutulia**

Postadresse
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Besøksadresse
Hyttveien 45
2443 Drevsjø
Tollef Bredals vei 13
7374 Røros

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 922 43 595
fmltpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/femundsmarka>

Grunneier og lisensjegere

Saksbehandler Sindre Kolstad Valan

Vår ref. 2023/4846-0

Deres ref.

Dato 25.04.2023

Gutulia nasjonalpark - dispensasjon - felling av ulv, jerv, bjørn og villsvin - 2023-2024

Vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia ved delegert myndighet til forvalter, gir dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 for Gutulia nasjonalpark, for å gjennomføre lisensfelling av ulv, jerv og bjørn og ordinær felling av villsvin med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første avsnitt. Dispensasjonen gjelder for 2023 til og med 2024.

Vilkår

- Dispensasjon gjelder for jegere med nødvendige tillatelser for lisensfelling i området.
- Dispensasjon for ulv, jerv og bjørn er kun gjeldende etter vedtak fra Statsforvalteren, rovviltmyndene eller Klima- og miljødepartementet på lisensfelling. Dersom det ikke blir fastsatt et vedtak, faller denne dispensasjonen bort.
- Dispensasjon for villsvin gjelder hele året.
- Ferdselen må foregå hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på naturmiljø eller kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.
- Tillatelsen må medbringes av hver jeger og kunne fremvises under kontroll.
- Det er ikke tillatt å bruke løs hund i perioden fra 1.4 til og med 20.8.

Denne dispensasjonen gjelder kun etter verneforskriften for Gutulia nasjonalpark. Hver jeger plikter selv å innhente tillatelse etter annet lovverk og grunneiers tillatelse før tiltaket kan utføres. For øvrig gjelder de krav som følger av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Klageadgang

Nasjonalparkstyret viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningslovens § 28. Klagefristen er 3 uker fra mottakelsen av dette brevet. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren.

Saksopplysninger

I Gutulia nasjonalpark er all jakt forbudt, foruten jakt på elg etter viltloven eller etter reindriftsrettens regler jf. verneforskriftens § 3 pkt 3.1. Nasjonalparkstyret har siden 2021 mottatt søknader fra to lokale jaktlag for å kunne drive lisensfelling på ulv, jerv og bjørn innenfor nasjonalparken. Det er i tillegg ønsket en mulighet for felling av villsvin.

Det er kun et fåtall andre nasjonalparker som har en egen bestemmelse med forbud mot jakt. I nyere verneforskrifter er det vanligvis tatt inn en bestemmelse som sier at det er tillatt med lisensfelling, skadefelling og uttak av store rovdyr i samsvar med lover og forskrifter.

I tidligere vedtak er det gitt dispensasjon til bestemte personer. I etterkant av at vedtakene har blitt fattet, har det oppstått tilfeller der andre jegere har ønsket å inngå i disse dispensasjonene og nasjonalparkstyret har derfor måttet fatte flere vedtak.

Nasjonalparkstyret er kjent med de vedtakene som Statsforvalteren i Innlandet fatter for de verneområdene de er forvaltningsmyndighet for, og som rettes til grunneiere og øvrige godkjente lisensjegere.

Lisensjegere i området søker nå om dispensasjon for lisensfelling av ulv, jerv og bjørn, samt felling av villsvin for perioden 2023 til og med 2024.

Lovgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Gutulia nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Gutulia nasjonalpark er:

- å bevare et i det vesentlige urørt skog-, myr- og fjellområde,
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.
- å verne om kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Ifølge verneforskriftens § 3 punkt 3.1 er dyrelivet, herunder hi, hekke-, yngle- og gyteplasser fredet mot skade og unødvendig forstyrrelser. Denne bestemmelsen understreker at det i utgangspunktet er en generell dyrelivsfredning i nasjonalparken. Fredningen omfatter også unødige forstyrrelser og skade eller ødeleggelse av hi-, hekke-, yngle- og gyteplasser. Med unntak av jakt på elg etter viltloven eller reindriftsrettens regel, jf. verneforskriftens § 3 punkt 3.1, er all jakt i Gutulia nasjonalpark forbudt. Det er ingen hjemmel i verneforskriften for lisensfelling. Det er derfor nødvendig med en dispensasjon fra verneforskriften for å kunne gjennomføre lisensfelling innenfor Gutulia nasjonalpark.

Naturmangfoldloven

Etter naturmangfoldloven § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

De miljørettslige prinsippene i nml. §§ 8 – 12, jf. § 7 skal også inngå i vurderingene av saken.

Delegering

I delegeringsreglementet for Nasjonalparkstyret står det at «*nasjonalparkforvalterne kan fatte vedtak om felling av store rovdyr og fremmede arter i Gutulia nasjonalpark. Delegeringen gjelder for § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for Gutulia nasjonalpark av 10.09.2004.*

Vurderinger

Det er åpnet for jakt på elg i forskriften for nasjonalparken. Store rovdyr og villsvin kan finnes i området. Verneforskriften for Gutulia er imidlertid forholdsvis gammel og i nyere verneforskrifter er det vanligvis tatt inn en bestemmelse som sier at det er tillatt med lisensfelling, skadefelling og uttak av store rovdyr i samsvar med lover og forskrifter. I en revidering av verneforskriften vil det derfor med stor sannsynlighet ligge et unntak for lisensfelling, der lisensfelling av store rovdyr kan skje innenfor nasjonalparken uten at det krever dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten. Enn så lenge er det ingen egen hjemmel for lisensfelling og tiltaket krever derfor dispensasjon etter § 48 i naturmangfoldloven.

Nasjonalparkstyret har en generelt god kunnskap om områdene, samt hvilke konsekvenser det omsøkte tiltaket kan ha, fra naturfaglige registrering- og sammenstillingsmateriale som er utarbeidet i forbindelse med verneplan- og forvaltningsplanprosesser og andre kunnskapsinnhentinger. Store rovdyr forekommer regelmessig i Gutulia nasjonalpark. På bakgrunn av størrelsen på nasjonalparken, er det oftest dyr som streifer innenfor nasjonalparkens grenser. I Gutulia nasjonalpark er det ved flere tilfeller observert spor og sportegn av villsvin. Villsvin fantes i Norge fram til ca år 1000. Villsvinet ble først innført igjen til Norge i 1886 og enkelte individer har rømt fra fangenskap helt siden den gangen. I senere tid har villsvin vandret inn fra Sverige. Villsvin er en art som er oppført på den Norske fremmedartslista 2018 i risikokategorien «høy risiko (H1)».

Vedtak om lisensfelling fattes av rovviltnebdene i region 5, med bakgrunn i siste tilgjengelig kunnskap om artenes bestandsstatus. Gutulia nasjonalpark inngår i region 5.

Nasjonalparkstyret vurderer at kunnskapsgrunnlaget i saken er tilstrekkelig for å fatte vedtak, og nml. § 9 «føre-var-prinsippet» vektlegges derfor her i liten grad. Rovviltnebdene gjør også en vurdering av konsekvensene for naturmangfoldet i sitt vedtak i tråd med nml. § 7, jf. §§ 8-12.

Gutulia nasjonalpark er et viktig skog- og myrområde for blant annet fugl. Det forutsettes at ferdselen i området skjer på en skånsom og hensynsfull måte, med hensyn til øvrig dyreliv og vegetasjon. Ferdsel i hekke- og yngleperioden kan bidra til forstyrrelser på arter ved blant annet næringssøk og hekking. Flere fuglearter vil være i gang med hekkinga i løpet av lisensfellingsperioden, da særlig i april og mai. For å unngå unødvendig forstyrrelser på dyre- og fuglelivet, bør det settes vilkår om at det ikke skal benyttes løs hund innenfor nasjonalparken fra 1. april. Videre er det heller ikke sikkert at det vil foregå lisensfelling innenfor nasjonalparken, og dersom det gjør det, vurderer vi at selve ferdselen vil være begrenset. Det er også generelt få andre inngrep og tiltak i nasjonalparken, slik at det fra før er liten grad av forstyrrende aktiviteter. Nasjonalparkstyret vurderer derfor at lisensfelling på ulv, jerv og bjørn ikke vil bidra til vesentlig økt belastning på økosystemene, jf. nml. § 10.

Vi viser videre til at vedtak om lisensfelling av ulv, jerv og bjørn innebærer en oppfølging av Stortingets vedtatte rovviltpolitikk. Nasjonalparkstyret vurderer at felling av store rovdyr ved lisensjakt potensielt vil gi en mye mindre belastning på individene, enn ved eventuelle hiuttak i området på våren. Nasjonalparkstyret vurderer at vedtaket om lisensfelling med gitte vilkår ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene i nasjonalparken nevneverdig. Det er spesielt vektlagt at lisensfelling vil utføres i en begrenset tidsperiode og at lisensfelling ikke sikkert vil foregå innenfor nasjonalparken. Det er kun et fåtall andre nasjonalparker som har en egen bestemmelse med forbud mot jakt. I nyere verneforskrifter er det vanligvis tatt inn en bestemmelse som sier at det er tillatt med lisensfelling, skadefelling og uttak av store rovdyr i samsvar med lover og forskrifter. Nasjonalparkstyret vurderer derfor presedensvirkningen som liten i denne saken.

Miljødirektoratet og Mattilsynet har utarbeidet en felles handlingsplan for villsvin (2020-2024). Målet er minst mulig villsvin i Norge, spredt utover et minst mulig område. Et av tiltakene for å oppnå dette målet er å effektivisere jakt/felling av villsvin. I naturmangfoldlovens § 3 defineres villsvin som en fremmed organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet. Nasjonalparkstyret kan derfor ikke se at tiltaket vil være i strid med verneformålet, eller vil kunne påvirke verneverdiene nevneverdig. Felling av en fremmed art ansees derimot som et positiv tiltak opp mot verneformålet og verneverdiene.

Dersom tiltaket skulle medføre skade på naturverdiene, er det tiltakshaver som står økonomisk ansvarlig for å rette dette, jf. nml. § 11. Nasjonalparkstyret forventer at enhver jeger følger de regler som gjelder for lisensfellingen og de krav som følger av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst jf. nml. § 12.

Med hilsen

Sindre Kolstad Valan
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Miljødirektoratet
Statsforvalteren i Innlandet
Svahken sijte/Elgå reinbeitedistrikt
Engerdal kommune

Postboks 5672 Torgarden
Postboks 987
Engerdalsveien 1794

7485	TRONDHEIM
2604	LILLEHAMMER
2440	ENGERDAL